

Sijoituksen laatuvaatimukset (Buffett & Munger)

Ymmärrän liiketoiminnan

- Yritys toimii alalla, jonka logiikan ymmärrän ilman tulkintaa.
- Osaan selittää liiketoimintamallin yhdellä kappaleella.
- Tiedän, mistä kassavirta syntyy ja miksi asiakkaat ostavat juuri tältä yritykseltä.

Yrityksellä on kestävä kilpailuetu

- Yrityksellä on *moat*: brändi, verkostovaikutus, skaalaetu, regulaatioasema tai muu pysyvä etu.
- Kilpailijoiden on vaikea kopioida tai tuhota yrityksen asemaa.
- Hinnoitteluvoima on todellista, ei toiveajattelua.

Yrityksen talous on vahva ja ennustettava

- Yritys tuottaa vakaasti positiivista vapaata kassavirtaa.
- Velka on hallittavissa ja selvästi alle riskirajan.
- Pääoman tuotto (ROIC/ROE) on korkea ja pysyvä.
- Tase on selkeä, ilman piilovelkoja, massiivisia goodwill-eriä tai epäselviä kohtia.

Johto on pätevää ja rehellistä

- Johto allokoii pääomaa fiksusti (ei turhia yritysostoja, ei ego-hankkeita).
- Insentiivit ovat linjassa omistajien kanssa.
- Viestintä on suoraa, realistista ja läpinäkyvää.
- Yrityksen kulttuuri tukee pitkäjänteistä tekemistä.

Yrityksellä on pitkäaikainen kasvupolku

- Markkina kasvaa tai yritys voi kasvattaa osuuttaan.
- Yritys voi olla selvästi suurempi ja kannattavampi 5–10 vuoden päästä.
- Kasvu ei vaadi jatkuvaa raskasta pääoman lisäystä.

Arvostus on järkevä

- Hinta tarjoaa turvamarginaalin: maksan vähemmän kuin mitä saan.
- Arvostus ei perustu optimistisiin oletuksiin.
- Ymmärrän, mistä tuotto tulee: tulokasvusta, osingoista, arvostuskertoimista.

Psykologinen puoli on kunnossa

- En osta siksi, että kurssi on noussut tai laskenut.
- En osta FOMO:n, uutisotsikoiden tai muiden mielipiteiden perusteella.
- Olen valmis omistamaan 10 vuotta ilman, että kurssia tarvitsee katsoa.

Riskit ovat selkeät ja hallittavissa

- Tiedän, mikä voi mennä pieleen – ja hyväksyn sen.
- Riskiprofiili on läpinäkyvä, ilman piiloriskejä tai epäselviä kohtia.
- Sijoitus ei ole liian suuri suhteessa kokonaisvarallisuuteen.

Sijoitus sopii omaan strategiaan

- Yritys sopii omaan sijoitustyyliini (arvo, kasvu, laatuyhtiö, tms.).
- Sijoitus ei riko salkun tasapainoa tai riskiprofiilia.
- Tiedän, miksi ostan – ja millä ehdoin myyn.